

Ylioppilastutkintolautakunnan

TOIMINTAKERTOMUS

2008

Valokuvat
Ulkoasu ja taitto
Paino

Lehtikuva Oy ja plugi.fi
Teemu Pokela
Vammalan Kirjapaino Oy, 2009

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Puheenjohtajan katsaus.....	2
1.	Ordförandens årsöversikt.....	3
2.	Tuloksellisuuden kuvaus.....	5
2.1	Ylioppilastutkintolautakunnan toiminnan vaikuttavuus.....	5
2.2	Ylioppilastutkintolautakunnan toiminnan tuloksellisuus.....	6
2.2.1	Yleistä.....	6
2.2.2	Tutkinnon toimeenpano.....	7
2.2.3	Ylioppilastutkinnon kehittäminen.....	8
2.2.3.1	Kehittämishankkeet.....	8
2.2.3.2	Koulutustoiminta.....	9
2.2.3.3	Kansainvälinen toiminta.....	9
2.2.4	Kustannusvastaavuuslaskelmat.....	10
2.2.5	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	11
2.3	Tulosanalyysi ja päätelmät.....	12
3.	Talousarvion toteutumisen analyysi.....	14
4.	Sisäisen valvonnan arviointi.....	16
5.	Allekirjoitukset.....	18
	LIITE.....	19

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Ylioppilastutkinto on maassamme varsin arvostettu instituutio. Tutkinnossa arvioidaan maamme kaikki lukion päättävät opiskelijat yhteisten kriteerien pohjalta. Myös arvostelu on kaikkien ylioppilastutkinnon suorittaneiden kohdalla yhdenmukainen ja luotettava. Tutkinto antaa säädösten mukaisen kelpoisuuden yliopisto-opintoihin.

Vuoden 2008 tutkinto toteutettiin kokeiden osalta samanlaisena kuin edellisen vuoden tutkinto. Lähes koko 2000-luvun ajan melkein joka vuosi tutkintoon on tullut uusia elementtejä. Lähiaikoina ei muutoksia ole näköpiirissä.

Viimeisimmistä muutoksista äidinkielen tekstitaidon koe on vakiinnuttanut asemansa. Se on koettu mielekkääksi ja tarkoituksenmukaiseksi mitattaessa kokeilaiden lukutaitoa. Terveystiedon kokeen suosio kokeilaiden valinnoissa on kasvanut koko ajan sen jälkeen, kun sen kirjoittaminen tuli mahdolliseksi keväällä 2007. Nyt näyttää siltä, että se nousee lähiaikoina eniten valituksi reaaliaineen kokeeksi. Vasta muutaman vuoden kuluttua näemme, kuinka eri reaaliaineiden kirjoittajat jakautuvat syksyn ja kevään tutkintokertoihin. Toistaiseksi on kulunut liian lyhyt aika reaalikokeen uudistuksesta.

Reaalikoe hajotettiin reaaliaineiden kokeisiin vuoden 2006 kevään tutkintokerrasta alkaen. Tietyt oppi-

aineet yliopistoissa ja korkeakouluissa ottivat heti käyttöön ylioppilastutkinnon sisäänpääsykokeidensa vaihtoehtona. Tämä käytäntö ei kuitenkaan ole lisääntynyt siinä määrin kuin olisi toivottavaa. Tähän on myös kiinnitetty huomiota valtioneuvoston taholta.

Yksittäisiä kokeilaita koskevien lautakunnan tekemien päätösten määrä on kasvanut 2000-luvulla hyvin jyrkästi. Vuonna 2008 näitä päätöksiä tehtiin jo lähes 2 500. Tämä kertoo siitä, että kouluissa osataan entistä paremmin kiinnittää huomiota opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin. Erityisesti nämä päätökset koskevat erityisjärjestelyjä kirjoitustilanteissa, mutta suuresta määrin myös muutoksia kokeilaiden ilmoittautumisessa.

Kolmivuotisen toimikautensa toisesta vuodesta 2008 ylioppilastutkintolautakunta selviytyi onnistuneesti. Tehtävien laadinta ja niiden arvostelu sujui mallikkaasti. Minulla onkin mahdollisuus tässä kiittää lautakuntaa sen suuriarvoisesta työstä suomalaisen yleisivistyksen hyväksi.

Käytännössä kokeiden järjestelyistä vastaa lautakunnan kanslia, jolle kuuluu suuri kiitos; ilman kanslian henkilökunnan ammattitaitoa ja kokemusta tutkinnon järjestäminen ei onnistuisi.

Maaliskuun 5. päivänä 2009
Juhani Lokki

1. ORDFÖRANDES ÅRSÖVERSIKT

Studentexamen är en högt respekterad institution i vårt land. I examen bedöms alla studerande som går ut gymnasiet efter gemensamma kriterier. Också betygsättningen är enhetlig och tillförlitlig för alla som tagit studentexamen. Studentexamen ger lagenlig behörighet för fortsatta studier vid universitet.

År 2008 genomfördes alla prov i examen på samma sätt som föregående år. Under 2000-talet har det nästan varje år kommit in nya element i examen. Den närmaste tiden är inga förändringar inom synhåll.

Av de senast införda förändringarna har provet i textkompetens i modersmålet befast sin ställning. Det anses vara en meningsfull och ändamålsenlig mätare på examinandernas läsfärdighet. Provet i hälsokunskap har ständigt ökat i popularitet bland examinanderna, ända sedan det blev möjligt att skriva provet våren 2007. Nu ser det ut som att det inom den närmaste tiden kan bli det mest populära av proven i realämnen. Det tar några år innan vi ser hur de som skriver de olika realämnensproven fördelar sig på höst och vår. Det har gått för kort tid sedan realprovsreformen, för att vi ska kunna bedöma den saken nu.

Uppdelningen av realprovet på prov i enskilda realämnen är en nyhet som infördes våren 2006. Vissa ämnen vid universitet och högskolor tog genast studentexamen i bruk som alternativ till inträdesprov.

Denna praxis har ändå inte vunnit terräng i önskvärd utsträckning. Detta har observerats också av statsrådet.

Antalet nämndbeslut för enskilda examinanders del har på 2000-talet ökat radikalt. År 2008 uppgick sådana beslut till nästan 2 500. Detta berättar något om att man på gymnasierna bättre än förut tar hänsyn till de studerandes individuella behov. Besluten gäller i synnerhet specialarrangemang i provsituationer, men i hög grad också ändringar i examinandernas anmälan till studentexamen.

Det andra året av sin treåriga ämbetsperiod, året 2008, klarade nämnden av med den äran. Utarbetandet av provuppgifterna och bedömningen av dem för löpte mönstergillt. Jag vill här ta tillfället i akt att tacka nämnden för dess värdefulla arbete, allmänbildningen i Finland till fromma.

Nämndens kansli bär ansvar för de praktiska arrangemangen kring studentexamen. Även till de anställda på kansliet riktar jag ett stort tack: utan kansliets kompetens och erfarenhet skulle det inte vara möjligt att genomföra studentexamen.

Den 5 mars 2009
Juhani Lokki

2. TULOKSELLISUUDEN KUVAUS

Lukiolain (629/1998) 18 §:n mukaan lukiokoulutuksen päätteeksi pannaan toimeen ylioppilastutkinto, jonka avulla selvitetään, ovatko opiskelijat omaksuneet lukion opetussuunnitelman mukaiset tiedot ja taidot sekä saavuttaneet lukiokoulutuksen tavoitteiden mukaisen riittävän kypsyyden. Lukiolain 18 a §:ssä (766/2004) säädetään muun henkilön kuin lukion opiskelijan oikeudesta osallistua ylioppilastutkintoon ja 18 b §:ssä ylioppilastutkintolautakunnan oikeuksista ja velvollisuuksista. Ylioppilastutkinto järjestetään kahdesti vuodessa, keväällä ja syksyllä.

Opetusministeriö nimeää kolmeksi vuodeksi kerrallaan ylioppilastutkintolautakunnan, joka vastaa ylioppilastutkinnon johtamisesta, järjestämisestä ja toimeenpanosta¹. Ylioppilastutkintolautakunta kehittää ylioppilastutkintoa yhteistyössä Opetushallituksen kanssa. Ylioppilastutkintolautakunnalla on kanslia, joka hoitaa tutkinnon toimeenpanoa ja lautakunnan hallintoa. Ylioppilastutkinnon järjestämisestä säädetään lailla (672/2005). Valtioneuvoston asetuksella (915/2005) annetaan tarkempia säännöksiä tutkinnon toimeenpanosta. Tutkinnon suorittaminen tuottaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden korkeakouluihin.

Opetusministeriön ja ylioppilastutkintolautakunnan vuoden 2008 tulossopimus perustui valtion talousarvioesitykseen vuodelle 2008, lukioita ja ylioppilastutkintoa koskeviin säädöksiin sekä opetusministeriön antamiin ylioppilastutkintolautakuntaa koskeviin päätöksiin. Keskeiset tavoitteet vuodelle 2008 olivat ylioppilastutkinnon toimeenpano sekä siihen liittyvät kehittämistoimet.

Luku alkaa ylioppilastutkintolautakunnan toiminnan vaikuttavuuden tarkastelulla. Seuraavaksi käydään

läpi, kuinka tulossopimuksen mukaiset keskeiset tavoitteet, ylioppilastutkinnon toimeenpano ja tutkintoon liittyvät kehittämistoimet toteutuivat. Tämän jälkeen esitetään kustannusvastaavuuslaskelmat ja käydään läpi henkisten voimavarojen kehittämisen ja hallinnan tunnuslukuja. Lopuksi analysoidaan vuoden tavoitteiden toteutumista kokonaisuutena.

2.1 Ylioppilastutkintolautakunnan toiminnan vaikuttavuus

Ylioppilastutkinto on Suomen koulutusjärjestelmän keskeinen vaikuttaja. Tutkinto antaa yleisen korkeakoulukelpoisuuden. Lisäksi se on lukiokoulutuksen jatkuva ja tärkeä arviointiväline. Ylioppilastutkinto takaa yhdenmukaisen arvioinnin lukiokoulutuksen päätteeksi, ja se on myös yliopistojen ja korkeakoulujen valintojen keskeinen peruste.

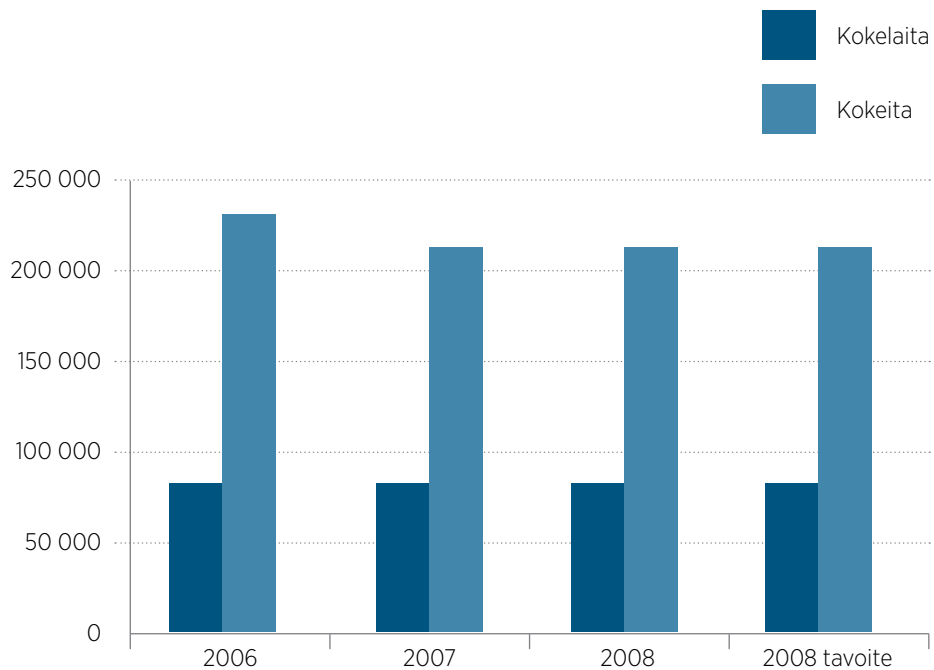
Ylioppilastutkintolautakunta on opetusministeriön alainen virasto. Opetusministeriö nimittää ylioppilastutkintolautakunnan yliopistojen, korkeakoulujen ja Opetushallituksen esityksestä kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Lautakunnan jäsenten tulee olla ylioppilastutkintoaineita ja opetustointia hyvin tuntevia henkilöitä.

Lautakunnan jäsenet ja virkamiehet antavat myös ylioppilastutkintoon liittyvää koulutusta. Heidän toimintansa eri yhteistyötahojen kanssa lisää ylioppilastutkintolautakunnan vaikuttavuutta suomalaisessa koulutuspolitiikassa. Tutkinnon kehittämishankkeisiin osallistuvat lautakunnan jäsenten lisäksi usein myös ulkopuoliset asiantuntijat. Opetusministeriön lisäksi lautakunnan yhteistyötahoja ovat mm. Opetushallitus, Suomen Yliopistojen Rehtorien Neuvosto, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry, opetusalan ammattijärjestö OAJ, Suomen Rehtorit ry, eri aineiden opettajaliitot ja Suomen Lukiolaisten Liitto.

Opetusministeri Sari Sarkomaa vieraili ylioppilastutkintolautakunnassa 9. tammikuuta puheenjohtaja Juhani Lokin ja pääsihteeri Anneli Romanin kutsumana. Puheenjohtaja ja pääsihteeri tapasivat Opetus-

¹ Lautakunnan jäsenet on lueteltu liitteessä. Samassa liitteessä on myös eritelty lautakunnan pitämät kokoukset sekä sen kertomusvuonna tekemät päätökset ja antamat lausunnot.

Ilmoittautumiset ylioppilastutkintoon 2006–2008

hallituksen uuden pääjohtajan Timo Lankisen ja johtaja Jorma Kauppisen 19. helmikuuta.

Ylioppilastutkinto herättää jatkuvasti runsaasti mielenkiintoa tiedotusvälineissä. Kiinnostus tutkintoa kohtaan on suurimmillaan ylioppilaskirjoitusten aikana ja tutkintotulosten valmistuttua. Lautakunnan tiedottamisesta vastaavat lautakunnan puheenjohtaja ja pääsihteeri. Lisäksi lautakunta toimittaa erilaisia tiedotteita tiedotusvälineiden julkaistavaksi. Nämä tiedotteet sisältävät tietoja mm. tutkintoon ilmoittautuneiden kokelaiden ja valmistuneiden ylioppilaiden määristä. Myös lautakunnan vuosittain julkaisema tilastojulkaisu sisältää monipuolisesti tietoa tutkinnotta. Lautakunnan jäsenet osallistuivat keväällä ja syksyllä koepäivinä suoriin televisiolähetyksiin, joissa he vastasivat tuoreeltaan oppiaineidensa koetta koskeviin kysymyksiin.

Ylioppilastutkintolautakunnan toiminnan vaikuttavuus perustuu ensisijaisesti ylioppilastutkinnon merkittävään asemaan suomalaisessa koulutusjärjestelmässä.

2.2 Ylioppilastutkintolautakunnan toiminnan tuloksellisuus

2.2.1 Yleistä

Tulosopimuksen mukaisesti ylioppilastutkintolautakunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2008 olivat ylioppilastutkinnon toimeenpano sekä siihen liittyvät kehittämistoimet. Molemmat tavoitteet toteutuivat suunnitelmien mukaisesti. Lautakunta ei voi vaikuttaa tutkintoon osallistuvien kokelaiden määrään tai siihen, kuinka moneen kokeeseen he ilmoittautuvat. Kokelastai koekohtaisten ilmoittautumisten lukumäärälle asetetut tavoitteet ovat vain ennusteita. Ilmoittautumisten määrä vaikuttaa hyvin pitkälle lautakunnan työmäärään

Ylioppilastutkintolautakunnan tuottamat kokeet 2006–2008

	2006	2007	2008	2009*
Äidinkielen koe	12	10	10	10
Suomi tai ruotsi toisena kielenä -koe	4	4	4	4
Reaaliaineiden kokeet	22	24	24	24
Matematiikan koe	4	4	4	4
Toisen kotimaisen kielen koe	8	8	8	8
Vieraiden kielten kokeet	32	32	32	32
Yhteensä	82	82	82	82

* Arvio

Ylioppilastutkintolautakunnan arvostelusuoritukset 2006–2008

	2006	2007	2008
Äidinkieli*	70 489	69 881	83 257
Suomi tai ruotsi toisena kielenä -kokeet	595	680	730
Reaaliaineiden kokeet	57 728	66 954	67 175
Matematiikka	33 922	32 745	31 140
Toisen kotimaisen kielen kokeet	38 233	33 507	34 356
Vieraiden kielten kokeet	62 536	62 549	60 696
Yhteensä	263 503	266 316	277 354

* Äidinkielen koe koostuu vuodesta 2007 alkaen kahdesta osakokeesta.

sekä tuloihin, joista noin 99 prosenttia muodostuu kokelaisten maksamista perusmaksuista ja koekohtaisista maksuista. Ylioppilastutkintolautakunnan toimintaa ei ole tuotteistettu, eikä lautakunnan jäsenistö ole työajanseurannan piirissä. Nämä tekijät vaikeuttavat toiminnan tehokkuuden mittaamista.

2.2.2 Tutkinnon toimeenpano

Ylioppilastutkintoa suorittamaan ilmoittautui vuonna 2008 kaikkiaan 77 795 henkilöä. Tähän lukuun sisältyvät tutkintoa yhdellä kertaa ja hajauttamalla suorittavat ylioppilaskokelaat sekä myös hyväksytyn ja hylätyn kokeen uusijat ja tutkinnon täydentäjät. Ilmoittautuneita oli 93 (0,12 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Koekohtaisia ilmoittautumisia oli 216 744, mikä on 1 181 (0,54 %) edellistä vuotta vähemmän.

Vuonna 2008 lautakuntaan kuului 38 jäsentä. Lau-

takunnalla on myös apujäseniä, jotka toimivat lähinnä koesuoritusten arvostelijoina eli sensoreina. Osa heistä osallistuu myös tehtävien laadintaan. Vuonna 2008 arvostelutyöhön osallistuneita apujäseniä oli 382. Sekä lautakunnan jäsenet että sen apujäsenet hoitavat tehtäviään sivutoimisin oman päätoimensa ohella, joten heidän osaltaan ei ole mahdollista suorittaa työajanseurantaa. Tutkinnon käytännön toimeenpanosta vastaavan kanslian vakinaisen henkilöstön määrä pysyi ennallaan 22 virkamiehessä. Tämän lisäksi kansliassa työskentelee kiireisimpinä aikoina tuntipalkkaisia työntekijöitä, joiden yhteenlaskettu työpanos on yhden henkilötyövuoden luokkaa.

Ylioppilastutkintolautakunta laati vuoden 2008 kevään ja syksyn tutkintoja varten yhteensä 82 koetta. Arvostelusuorituksia kertyi vuonna 2008 yhteensä 277 354.

2.2.3 Ylioppilastutkinnon kehittäminen

2.2.3.1 Kehittämishankkeet

Ylioppilastutkintolautakunta kehittää ylioppilastutkintoa yhteistyössä Opetushallituksen kanssa. Kokeiden sisältöjä kehitettäessä otetaan huomioon 1.8.2005 lukien asteittain voimaan tulleet lukion opetussuunnitelman perusteet.

Uudet kielikokeen määräykset ja ohjeet tulivat voimaan syksyn 2008 tutkinnossa. Suurin muutos koski toisen kotimaisen kielen keskipitkän oppimäärän koetta ja vieraan kielen lyhyen oppimäärän koetta. Niissä siirryttiin vanhan opetussuunnitelman perusteiden mukaisesta kirjoitelmasta lyhyempiin viestinnällisiin kirjoitustehtäviin, joita kokelas suorittaa kaksi tai kolme annetun ohjeen mukaan. Kielikokeiden seuranta- ja kehittämistyöryhmä kokoontui neljä kertaa ja aloitti kielikokeen laadintaoppaan valmistelutyön. Tavoitteena on koota oleellinen testaamiseen liittyvä tutkimustieto, kuvata laadintaprosessi ja täsmentää kokemuseräistä tietoa tutkimusprofessori Sauli Takalan vuoden 2006 joulukuussa valmiiksi saaman laadintaoppaan perusteiden pohjalta.

Lautakunta uudisti myös luku- ja kirjoitushäiriöisiä kokelaita, sairaita ja vammaisia kokelaita sekä vieras-

kielisiä kokelaita koskevat määräykset. Ne ovat ensimmäistä kertaa voimassa kevään 2009 tutkinnossa.

Kanslian arkistotyöryhmä sai päätökseen vuonna 2002 aloitetun lautakunnan asiakirjahallinnon uudistamisprojektin. Sähköinen hallintoasiakirjojen rekisteröintijärjestelmä otettiin käyttöön lautakunnan kansliassa tammikuussa 2008. Rekisteri toimii siihen kirjatujen asioiden arkistohakemistona sekä julkisuusperiaatteen toteuttamisen välineenä. Täysin uudistettu arkistonmuodostussuunnitelma lähetettiin Arkistolaitokselle hyväksyttäväksi toukokuussa 2008. Projektin myötä päivitettiin myös lautakunnan rekisteri- ja tietojärjestelmäselosteet ja laadittiin uusi asiakirjahallinnon ja arkistotoimen käsikirja, joka korvaa vuodelta 1988 peräisin olevan arkistosäännön.

Lautakunta on vuodesta 2005 alkaen tuottanut ylioppilastutkintoa käsittelevää tilastojulkaisua. Julkaisu toteutetaan yhteistyössä opetusministeriön kanssa. Siihen kootaan pääosin ylioppilastutkintorekisterin sisältämien tietojen pohjalta laadittuja yleisesti kiinnostavia tilastoja sekä aineistoa koulutuksen arvioinnin, koulutuksen tuottavuuden mittaamisen ja koulutuksen kehittämisen tarpeisiin. Lautakunta tuotti julkaisun myös kertomusvuonna ja kehitti sen sisältöä edelleen.

Lautakunta osallistui opetusministeriön ja sen muiden entisten maksupisteiden kanssa projektiin, jossa valmistellaan siirtymistä Valtiokonttorin palvelukeskuksen asiakkaaksi. Tarkoitus on siirtää toukokuussa 2009 osa lautakunnan talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävistä palvelukeskukseen opetusministeriön kanssa sovittavalla tavalla.

2.2.3.2 Koulutustoiminta

Ylioppilastutkinnon kehittäminen edellyttää lautakunnan jäsenten, tehtävänlaatijoiden ja koesuoritusten arvostelijoiden jatkuvaa kouluttamista. Lautakunta järjesti koulutustilaisuuden toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten sensoreille 13.9. kongressikeskus Paasitornissa. Aiheena oli kielikokeen kirjoitussuoritusten arviointi uusien kielikokeen määräysten ja ohjeiden mukaan.

Kullakin tutkintokerralla kaikissa ainejaoksissa järjestettävissä sensorikokouksissa annetaan sensoreille koulutusta arvostelun yhdenmukaistamiseksi.

Lautakunta on järjestänyt yhdessä Suomen Rehtorit ry:n kanssa tutkinnon toimeenpanoon liittyvää koulutusta jo vuodesta 1996 lähtien. Kertomusvuoden syksyllä järjestettiin kolme koulutustilaisuutta, joissa käytiin läpi tutkinnon vaiheet kokeen laadinnasta lopulisiin tuloksiin sekä esiteltiin ylioppilastutkintoa koske-

via tilastotietoja. Koulutuksessa kiinnitettiin huomiota myös tutkinnon järjestämiseen ensikertalaisina osallistuvien tarpeisiin. Tilaisuudet järjestettiin Tampereella, Oulussa ja Helsingissä. Ylioppilastutkintolautakuntaa edustivat lautakunnan puheenjohtaja, professori Juhani Lokki, pääsihteeri Anneli Roman, professori Pentti Leino, yliopistonlehtori Jan Löfström ja aktuaari Alex Hellsten. Suomen Rehtorit ry:n puolelta kouluttajina toimivat rehtorit Jorma Lempinen ja Panu Ruoste.

Lautakunnan jäsenet ovat toimineet kouluttajina ja koulutuksen järjestäjinä Opetushallituksen, opettajajärjestöjen ja kuntien koulutoimen järjestämässä lukion opettajille suunnatuissa koulutustilaisuuksissa, jotka ovat liittyneet ylioppilastutkintoon.

Tutkintosihiteeri Anneli Sihvo on toiminut kouluttajana eri yhteistyötahojen järjestämässä tilaisuuksissa, joissa aiheena on ollut erityistä tukea tarvitsevien kokeilaiden huomioon ottaminen ylioppilastutkinnossa. Lautakunnan kansliassa vieraili marraskuussa 21 erityisopettajaa tutustumassa lautakunnan toimintaan ja uusiin määräyksiin.

2.2.3.3 Kansainvälinen toiminta

Lautakunta jatkoi yhteistyötä pohjoismaisessa arviointiverkostossa. Pääsihteeri Anneli Roman ja kielivaliokun-

nan puheenjohtaja Kalevi Pohjala osallistuivat pohjoismaisen arviointiverkoston kokoukseen Kööpenhaminassa 22.–25.4. Samalla järjestettiin myös ylioppilastutkintoa vastaavien englannin kielikokeiden laatijoiden yhteispuheismainen tapaaminen, johon Kalevi Pohjala osallistui.

Lautakunnan jäsenet Ritva Kosonen, Tarja Leblay ja Taina Juurakko-Paavola osallistuivat 9.–11.5. Ateenassa pidettyyn EALTA-konferenssiin (The European Association for Language Testing and Assessment).

2.2.4 Kustannusvastaavuuslaskelmat

Ylioppilastutkintolautakunnan koko toiminta on maksullista palvelutoimintaa. 7 264 173 euron kokonaistuloista 99,4 % oli julkisoikeudellisia ja loput liiketaloudellisia tuloja.

Julkisoikeudelliset tuotot, 7 219 155 euroa, olivat kokelaiden maksamia perusmaksuja ja koekohtaisia maksuja (99,2 %) sekä tarkistusarvostelumaksuja (0,2 %). Suurin kustannuserä olivat arvostelu- ja muut palkkiot, jotka olivat 60 % kaikista menoista. Muita oleellisia eriä olivat kanslian palkkakustannukset, koetehtävien painatukset, yo-tutkintorekisterin käyttö ja ylläpito, toimitilavuokrat, kuullunymmärtämiskokeiden äänitteiden valmistus ja postitus. Liiketaloudellisia tuottoja, yhteensä 45 018 euroa, saatiin lähinnä todistusjäljennöksistä, koesuoritusten kopioista, koulukohtaisista arvosanajakaumista ja julkisuuslain nojalla tilatuista kokeista. Niiden kustannuksia olivat palkat, palkkiot ja postitus sekä osuudet vuokrista ja tarvikkeista.

Kustannusvastaavuuslaskelma						
	Julkisoikeudelliset suoritteet			Liiketaloudelliset suoritteet		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
TUOTOT	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
<i>maksullisen toiminnan tuotot</i>						
maksullisen toiminnan myyntituotot	7 351 221	6 948 892	7 219 155	39 932	43 148	45 018
maksullisen toiminnan muut tuotot	600					
tuotot yhteensä	7 351 821	6 948 892	7 219 155	39 932	43 148	45 018
KUSTANNUKSET						
<i>maksullisen toiminnan erilliskustannukset</i>						
aineet, tarvikkeet ja tavarat	73 524	30 552	30 130			
henkilöstökustannukset	4 531 304	4 994 639	5 330 929	28 555	29 239	31 100
vuokrat	303 834	308 534	320 830			
palvelujen ostot	2 169 627	1 487 241	1 463 169	4 181	5 202	5 550
muut erilliskustannukset	79 026	100 336	93 842			
poistot	45 737	52 672	38 113			
korot (4,4 %*54 406 käyttöön:n keskim. jäännösarvo)	2 437	2 974	2 394			
erilliskustannukset yhteensä	7 205 489	6 976 948	7 279 407	32 736	34 441	36 650
KÄYTTÖJÄÄMÄ	146 332	-28 056	-60 252	7 196	8 707	8 368
<i>maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista</i>						
aineet, tarvikkeet ja tavarat				444	197	200
vuokrat				1 834	1 987	2 132
osuus yhteiskustannuksista yhteensä				2 278	2 184	2 332
kokonaiskustannukset yhteensä	7 205 489	6 976 948	7 279 407	35 014	36 625	38 982
YLIJÄÄMÄ(+)/ ALIJÄÄMÄ(-)	146 332	-28 056	-60 252	4 918	6 523	6 036

2.2.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Suurimmasta osasta lautakunnan toimintaa vastaa sen sivutoiminen jäsenistö. Jäsenistön vastuulla on muun muassa kokeiden laadinta ja koesuoritusten arvostelu. Tutkinnon toimeenpanon organisointia ja teknistä toteutusta sekä hallintoa ja yhteydenpitoa lukioihin hoitaa lautakunnan kanslia. Koska jäsenistö hoitaa tehtäviään oman toimensa ohella eikä sen osalta ole mahdollista suorittaa työajan seurantaa, tarkastellaan tässä osiossa vain lautakunnan kansliaa.

Vuoden 2008 lopussa kanslian henkilöstömäärä oli 22 virkamiestä. Vakinaisia kokoaikaisia virkamiehiä oli 20 ja määräaikaisia 2. Lisäksi kansliassa työskenteli kii-reisimpinä aikoina määräaikaisia tuntipalkkaisia työntekijöitä keväällä 11 ja syksyllä 8. Kansliassa tehtiin yhteensä 23 henkilötyövuotta. Tuntipalkkaisten työntekijöiden osuus oli yksi henkilötyövuosi. Kanslian esimiehenä toimi pääsihteeri Anneli Roman.

Virkamiehistä 17 oli naisia ja 5 miehiä. Henkilöstön keski-ikä oli 46,8 vuotta, joka on noin kaksi ja puoli vuotta korkeampi kuin koko valtion henkilöstöllä keskimäärin. Ikäluokittain suurin ryhmä olivat edelleen 55–59-vuotiaat, joiden osuus oli 27 prosenttia. Vaikka yli 45-vuotiaiden osuus pieneni edellisestä vuodesta, se oli edelleen suhteellisen suuri (54,5 %). Kanslian henkilöstön keskimääräistä koulutustasoa kuvaavan koulutustasoindeksin arvo oli 5,4 (indeksin vaihtelu-

väli 1,5–8). Ylempi korkeakoulututkinto oli puolella henkilöstöstä.

Vakinaisesta henkilöstöstä siirtyi toisen työnantajan palvelukseen vuoden aikana kolme henkilöä ja palvelukseen otettiin neljä uutta henkilöä.

Vuonna 2008 tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta oli 80,5 prosenttia. Henkilöstön työvoimakustannukset olivat 997 366 euroa.

Sairauspoissaoloja oli 12 työpäivää henkilötyövuotta kohti eli hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna. Pienessä virastossa yksi tai muutama pitkä sairauspoissaolo nostaa keskimääräiset luvut korkeiksi. Kolmasosalla virkamiehistä ei ollut kertomusvuoden aikana lainkaan sairauspoissaoloja. Lautakunta sopii työterveyshuollon toimintasuunnitelmasta vuosittain työterveyshuollosta vastaavan Suomen Terveystalo Oyj:n kanssa. Työterveyshuolto kattaa ehkäisevän ja työkykyä ylläpitävän toiminnan sekä sairaanhoidon.

Henkilöstön osaamisesta ja voimavaroista huolehtiminen ja niiden kehittäminen on tärkeää toiminnan tuloksellisuuden ja henkilöstön työhyvinvoinnin kannalta. Henkilöstöstä 77 prosenttia osallistui kertomusvuoden aikana henkilöstökoulutukseen ja siihen käytettiin 1,8 työpäivää henkilötyövuotta kohti. Koulutukseen osallistuneiden osuus kasvoi selvästi edellisvuodesta. Koulutusajan palkkoihin ja muihin koulutuskustannuksiin investoitiin 13 446 euroa.

Kanslian henkilöstöä kuvaavia tunnuslukuja

	2006	2007	2008
Henkilöstö, lukumäärä	23	21	22
miehet	6	5	5
naiset	17	16	17
vakinaiset	22	19	20
määräaikaiset	1	2	2
Henkilötyövuodet (htv)	23	23	23
Keski-ikä	47,3	48,1	46,8
Yli 45-vuotiaiden osuus %	65,2	66,7	54,5
Koulutustasoindeksi (1–8)	5,2	5,4	5,4
Sairauspoissaolopäivät (työpäivää/htv)	13,0	12,9	12,1

Työsuojelutoimikunta kokoontui kertomusvuoden aikana neljä kertaa. Se laati työsuojelun toimintasuunnitelman ja valmisti työyhteisön hyvinvointipäivän ohjelman. Luottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutettu kävivät vuotuiset palautekeskustelut lautakunnan puheenjohtajan ja kanslian esimiehen kanssa.

Työhyvinvointipäivänään kesäkuussa henkilöstö teki kulttuuriretken Tuusulanjärvelle. Joulun alla lautakunnan puheenjohtaja Juhani Lokki kutsui henkilöstön tutustumiskäynnille uudistuneeseen Eläinmuseoon. Virkistystoimikunta osallistui työhyvinvointipäivän suunnitteluun ja huolehti joulujuhlan järjestämisestä.

Työfysioterapeutti teki kansliassa maaliskuussa työpaikkaselvityksen ergonomian osalta. Työkunnan edistämiseksi lautakunta kustansi henkilöstölle kymmenen käsittelykertaa sisältäneen hieronnan. Henkilöstön liikuntaharrastuksia tuettiin tarjoamalla liikuntaseteleitä.

2.3 Tulostulosanalyysi ja päätelmät

Ylioppilastutkintolautakunnan keskeiset tavoitteet kertomusvuodelle olivat ylioppilastutkinnon toimeenpano sekä siihen liittyvät kehittämistoimet. Myös lautakun-

nan pitkän aikavälin tavoitteena on ylläpitää valmiutta panna toimeen ylioppilastutkinto ennalta tarkalleen määrittelemättömälle joukolle ylioppilaskokelaita sekä kehittää tutkintoa. Molemmat kertomusvuoden tavoitteet saavutettiin. Tutkinnon läpivienti sujui suunnitelmien mukaan. Tutkintoon ilmoitautui 77 795 henkilöä suorittamaan 216 744:ää koetta.

Vuoden 2008 aikana kehitettiin tutkinnon kokeita ja käytännön toimeenpanoa. Tutkinnon kehittämisen johdosta myös jäsenistön kouluttaminen vaati panostusta. Asetetut kehittämistavoitteet saavutettiin.

Lautakunnan pääasiallinen tulonlähde ovat kokelaiden maksamat koe- ja tutkintokertakohtaiset ilmoittautumismaksut. Maksuja korotettiin vuoden 2008 alusta. Sekä lautakunnan tulot että menot kasvoivat edellisvuodesta.

Ylioppilastutkinto on Suomen koulutusjärjestelmän keskeinen elementti. Se antaa yleisen korkeakoulukelpoisuuden, ja se on lukiokoulutuksen pysyvä ja tärkeä arviointiväline. Tutkinto sinänsä on perinteikäs instituutio, ja vaikka lautakunta on virastona pieni, sen toiminta on yhteiskunnallisesti merkittävää.

Työvoimakustannukset vuonna 2008		Henkilöstöinvestoinnit vuonna 2008 (€/htv)	
Palkkasumma	814 207 €	Koulutus ja osaamisen kehittäminen*	584
Tehdyn työajan palkat	627 695 €	Työtyytyväisyyden edistäminen	116
Osuus palkkasummasta	77,1 %	Työkunnan edistäminen	251
Välilliset työvoimakustannukset	369 671 €	Työterveyshuolto	525
Osuus tehdyn työajan palkoista	58,9 %	Yhteensä	1 476
Työvoimakustannukset yhteensä	997 366 €	Henkilöstön arvo	10 202 606 €

* Sisältää myös koulutusajan palkat.

3. TALOUSARVION TOTEUTUMISEN ANALYYSI

Ylioppilastutkintolautakunta on opetusministeriön alainen virasto, joka on nettobudjetoitu menopuolelle vuodesta 2007 alkaen. Lautakunnan nettotulot talousarviolille 291022 olivat 13 709 euroa, joten 1 291 euroa siirtomäärärahaa voitiin siirtää vuodelle 2009. Toiminnan toteutuneet bruttotulot olivat 7 264 173 euroa eli 255 827 euroa (3 %) pienemmät kuin talousarvion bruttotulot 7 520 000. Vastaavasti bruttomenotkin pienenevät 257 118

eurolla (3 %). Ylioppilastutkinnon kokeisiin osallistui arvioitua vähemmän kokeilaita. Vuoteen 2007 verrattuna bruttotulot ja -menot lisääntyivät noin 300 000 eurolla. Yli 99 prosenttia ylioppilastutkintolautakunnan tuloista koostuu kokeilaiden maksamista koe- ja tutkintokerta-kohtaisista osallistumismaksuista. Osallistumismaksut nousivat vuonna 2008. Lautakunta ei kertomusvuodelle saanut Opetusministeriöltä kehittämismäärärahoja.

Ylioppilastutkintolautakunnan talousarvion toteutuma 2008

		Tilinpäätös 2007	Talousarvio 2008 (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2008	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteu- tuma %
<i>Talousarviotilit</i>		<i>291022</i>	<i>291002</i>	<i>291002</i>		
Ylioppilastutkinto- lautakunnan toimintamenot	Bruttomenot	6 959 266	7 535 000	7 277 882	-257 118	97
	Bruttotulot	6 992 040	7 520 000	7 264 173	-255 827	97
	Nettomenot	-32 774	15 000	13 709	-1 291	91

Ylioppilastutkintomaksut vuosina 2006–2008

	2006	2007	2008
Perusmaksu*	22,00 €	22,00 €	23,00 €
Koekohtainen maksu*	24,00 €	24,00 €	25,00 €

*Perusmaksua ja koekohtaista maksu nostettiin v. 2008.

Opetusministeriön ylioppilastutkintolautakunnalle myöntämät kehittämismäärärahat

	2006	2007	2008
Kielikokeiden ja seurantatutkimuksen kehittäminen	50 000 €		
yhteensä	50 000 €	0 €	0 €

Ylioppilastutkintolautakunnan tulot ja menot 2006–2008

TULOT

	2006		2007		2008	
Kokelasmaksutulot	7 337 961 €	(99,3 %)	6 932 842 €	(99,2 %)	7 201 247 €	(99,2 %)
Tarkistusarvostelumaksut	13 250 €	(0,2 %)	16 050 €	(0,2 %)	17 908 €	(0,2 %)
Todistusjäljennöstulot	16 754 €	(0,2 %)	21 029 €	(0,3 %)	22 476 €	(0,3 %)
Muut tulot	23 788 €	(0,3 %)	22 119 €	(0,3 %)	22 476 €	(0,3 %)
yhteensä	7 391 753 €		6 992 040 €		7 264 173 €	

MENOT

	2006		2007		2008	
Palkkiot	3 658 494 €	(50,5 %)	4 075 243 €	(58,6 %)	4 364 663 €	(60,0 %)
Palkat	901 365 €	(12,4 %)	948 635 €	(13,6 %)	997 366 €	(13,7 %)
Muut menot	2 684 087 €	(37,1 %)	1 935 388 €	(27,8 %)	1 915 853 €	(26,3 %)
yhteensä	7 243 946 €		6 959 266 €		7 277 882 €	

4. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI

Ylioppilastutkintolautakunnan johdon vastuu sisäisestä valvonnasta, sen asianmukaisuudesta ja riittävydestä, perustuu ylioppilastutkintoa koskeviin säädöksiin, lautakunnan ohjesääntöön sekä opetusministeriön talous-sääntöön. Sisäinen valvonta on osa lautakunnan johtamista, ohjausta ja vastuullista esimiestyötä. Ylioppilastutkintolautakunnalla ei ole omaa, erillistä sisäistä tarkastusta.

Lautakunnan toiminnan ohjausta koskevat asiakirjat, kuten opetusministeriön ja lautakunnan välinen tulossopimus, talousarvioesitys, tilinpäätös sekä toiminta- ja taloussuunnitelma, liittyvät olennaisesti sisäiseen valvontaan.

Lautakunta kuuluu opetusministeriön alaisena viirastona ministeriön säännöllisesti tapahtuvan sisäisen tarkastuksen piiriin.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies suoritti vuoden 2006 lopulla lautakunnassa tarkastuksen. Tarkastuspöytäkirjassa apulaisoikeusasiamies katsoi, että lautakunnan asiakirjahallinto edellyttää selvittämistä. Vuoden 2007 kuluessa lautakunnassa valmisteltiin sähköinen hallintoasiarekisteri, joka otettiin käyttöön vuoden 2008 alusta. Myös uusi arkistonmuodostussuunnitelma sekä asiakirjahallinnon ja arkistotoimen käsikirja

valmisteltiin yhteistyössä Kansallisarkiston kanssa, ja ne on lähetetty Kansallisarkiston hyväksyttäväksi toukokuussa 2008. Lautakunnan tietoturvasuunnitelmaa ollaan uudistamassa. Suunnitelman on määrä valmistua vuoden 2009 aikana.

Lautakunnan näkemyksen mukaan sen sisäinen valvonta täyttää säädetyt vaatimukset, eikä kertomuskaudella ole havaittu väärinkäytöksiä.

5. ALLEKIRJOITUKSET

Ylioppilastutkintolautakunta vahvistaa tämän toimintakertomuksen vuodelta 2008.

Helsingissä 11. maaliskuuta 2009

Puheenjohtaja Juhani Lokki

Pääsihteeri Anneli Roman

LIITE

Ylioppilastutkintolautakunta

Ylioppilastutkinnon johtamisesta ja järjestämisestä sekä muista tutkinnon toimeenpanoon liittyvistä tehtävistä vastaa ylioppilastutkintolautakunta, johon opetusministeriö on nimennyt vuosiksi 2007–2009 puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän muita jäseniä yliopistojen ja korkeakoulujen sekä Opetushallituksen esityksestä. Lautakunnan nimeäminen on kirjattu lukiolakiin.

Vuonna 2008 lautakunnassa oli 38 jäsentä. Lautakunnan puheenjohtajaksi opetusministeriö on nimennyt vuosiksi 2007–2009 professori Juhani Lokin sekä jäseniksi seuraavat henkilöt: professori Timo Airaksinen, ylitarkastaja Pekka Elo, opetusneuvos Erik Geber, yliopistonlehtori Raili Hildén, opetusneuvos Lea Houtsonen, yliopistonlehtori Taina Hämäläinen, yliopistonlehtori Ritva Jauhiainen, professori Reija Jokela, kielikoulutuskeskuksen johtaja Taina Juurakko-Paavola, dosentti Mervi Kaarninen, professori Lasse Kannas, professori Juha Kinnunen, professori Leena Kirstinä, yliopistonlehtori Nina Korimo-Girod, lehtori Ritva Kosonen, opetusneuvos Tarja Leblay, yliopistonlehtori Arto Lehmuskallio, professori Pentti Leino, professori Sari Lindblom-Yläne, yliopistonlehtori Jan Löfström, dosentti Kaj Malm, professori Olli Martio, opetusneuvos Marja Montonen, opetusneuvos Leena Nissilä, opetusneuvos Gun Oker-Blom, dosentti Jorma Paranko, tutkija Pasi Pirttisaari, opetusneuvos Kalevi Pohjala, professori Heimo Saarikko, professori Risto Saarinen, yliopistonlehtori Kerstin Salminen, professori Pekka Sammallahti, yliopistonlehtori Päivi Sihvonen, yliopistonlehtori Beatrice Silén, opetusneuvos Pirjo Sinko, yliopistonlehtori Jukka Valjakka ja yliopistonlehtori Leena Vaurio.

Lautakunta on valinnut varapuheenjohtajiksi vuosiksi 2007–2009 opetusneuvos Kalevi Pohjalan ja professori Sari Lindblom-Ylänteen.

Lautakunnalla on oikeus ottaa koesuoritusten arviolua ja koetehtävien laadintaa varten apujäseniä. Vuonna 2008 arvostelutyöhön osallistuvia apujäseniä oli 382.

Kokoukset vuonna 2008

Lautakunta piti 7 yleiskokousta. A-valiokunta, jonka muodostavat äidinkielen, matematiikan ja reaaliaineiden edustajat, kokoontui 11 kertaa. Kielivaliokunta, johon kuuluvat toisen kotimaisen kielen, vieraiden kielten sekä suomi ja ruotsi toisena kielenä -kokeen edustajat, kokoontui 28 kertaa. Lautakunta asetti lisäksi seuraavat valiokunnat ja työryhmät:

	kokouksia
työvaliokunta	5
äidinkielen kokeen kehittämistyöryhmä	–
matematiikan kokeen kehittämistyöryhmä	–
reaaliaineiden kokeiden seuranta- ja kehittämistyöryhmä	1
kielikokeiden seuranta- ja kehittämistyöryhmä	4
lukivaliokunta	3
– käsiteltyjä tapauksia	3 100
lääkärintodistusvaliokunta	2
– käsiteltyjä tapauksia	2 180
vieraskielisten kokelaiden puoltolauseita käsittelevä valiokunta	4
– käsiteltyjä tapauksia	1 090
kuullunymmärtämiskokeen häiriöitä käsittelevä valiokunta	2
optisten lomakkeiden tarkistusvaliokunta	2
jälkitutkimustyöryhmä	–
sensoritutkimustyöryhmä	–
palkkiotyöryhmä	1
kouluyhteistyöryhmä	3
ylioppilastutkintolautakunnan ja Opetushallituksen yhteistyöryhmä	2
palkkausjärjestelmän arviointi- ja kehittämisryhmä	1

Jokaisella ylioppilastutkintoon sisältyvällä oppiaineella on oma jaoksensa. Ainejaokset pitivät yhteensä 453 kokousta.

Lautakunnan päätökset ja lausunnot vuonna 2008

Lautakunta teki hakemusten perusteella päätöksiä seuraavasti:

Lautakunnan tekemät päätökset vuonna 2008	
sairaita ja vammaisia kokelaita koskevia erityisjärjestelypäätöksiä	459
kuulovammaisia kokelaita koskevia päätöksiä	67
lukihäiriöisiä kokelaita koskevia erityisjärjestelypäätöksiä	662
yksittäisiä kokelaita koskevia päätöksiä	686
osallistumisoikeutta koskevia päätöksiä	12
tutkimuspyyntöjä koskevia päätöksiä	30
julkaisupyyntöjä koskevia päätöksiä	18
tarkistusarvostelupäätöksiä	393
Yhteensä	2 327

- Lautakunta antoi opetusministeriölle kolme lausuntoa ja muille viranomaisille kymmenen lausuntoa.
- Lukioille lähetettiin yhteensä 20 tutkinnon järjestämiseen liittyvää kirjettä.
- Yksittäisille lukioille lähetettyjä erilaisia huomautuksia oli 437. Ne koskivat mm. puutteellisesti suoritettua alustavaa arvostelua, arvostelulomakkeiden täyttämistä ja koesuoritusten lähettämistä.
- Pyydettyjä todistusjäljennöksiä kirjoitettiin 989, todistusten ruotsin- ja englanninkielisiä käännöksiä 458, rekisteriotteita 10 ja todistuksia korkeakoulukelpoisuudesta 27.
- Tutkinnon jälkeen tehtyjä koesuoritusten kopio-pyyntöjä oli 164 ja suoritusten näyttöpyyntöjä 17.
- Lukiot tilasivat koulukohtaisia arvosanjakaumia kevään ja syksyn tutkinnoista yhteensä noin 700.

Ylioppilastutkintolautakunta

Postiosoite

PL 50
00581 HELSINKI

Käyntiosoite

Suvilahdenkatu 10 B
00580 HELSINKI

Puhelin

(09) 773 801

Faksi

(09) 762 274

Sähköposti

etunimi.sukunimi@ylioppilastutkinto.fi

Internet

www.ylioppilastutkinto.fi